

Η εξέλιξη του θεσμού της Πρακτικής Άσκησης στο Τμήμα Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος Τ.Ε.

Σταυρουλάκης Γ.

Καθηγητής Επιστ Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης gstav@chania.teicrete.gr

ΤΕΙ Κρήτης - Τμήμα Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος ΤΕ - ΤΘ 89, 73103 Χανιά

Τηλ 28210 23012 gstav@chania.teicrete.gr

Περίληψη

Το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος συμπληρώνει την πρώτη 10ετία οργάνωσης και συντονισμού της θεσμοθετημένης 6μηνης Πρακτικής Άσκησης (ΠΑ) των φοιτητών του Τμήματος. Αξιοποιήθηκε η χρηματοδότηση έργων στα πλαίσια ΕΠΕΑΕΚ II 2000-2006 Φάση Β (2003-2004) και Φάση Γ (2005-2008) καθώς και η χρηματοδότηση υποέργου στα πλαίσια ΕΣΠΑ (2007-2013). Από τα παραπάνω έργα έχει χρηματοδοτηθεί η πρακτική άσκηση για 250 φοιτητές από τους συνολικά 590 φοιτητές του Τμήματος που έχουν ολοκληρώσει την πρακτική τους άσκηση μέχρι σήμερα.

Τα κριτήρια επιλογής φορέα ΠΑ, η ακαδημαϊκή επίδοση των ασκούμενων στο επιστημονικό πεδίο του φορέα ΠΑ, η προσφορά θέσεων ΠΑ από επαγγελματικούς φορείς και ΝΠΔΔ καθώς και η συνολική συνεισφορά της πρακτικής άσκησης στην επαγγελματική αποκατάσταση των πτυχιούχων αποτελούν σημαντικά εργαλεία για τον σχεδιασμό και την βελτίωση του θεσμού της Πρακτικής Άσκησης. Παράλληλα η ανάπτυξη δυναμικής ιστοσελίδας με διαδραστικό χάρτη δίνει την δυνατότητα στους χρήστες να ενημερώνονται σε πραγματικό χρόνο για τις θέσεις πρακτικής άσκησης που έχουν δημιουργηθεί.

Το Τμήμα Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος Τ.Ε.

Το Τμήμα Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος ιδρύθηκε το 1999, στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ II Διεύρυνση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, στη Σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών του ΤΕΙ Κρήτης στα Χανιά. Με το επιστημονικό δυναμικό, την εργαστηριακή υποδομή και την τεχνογνωσία που έχει αναπτύξει, παρέχει υψηλού επιπέδου επιστημονική γνώση σε τεχνολογίες αιχμής για την προστασία του περιβάλλοντος και την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων.

Τα επιστημονικά πεδία εκπαιδευτικής και ερευνητικής δραστηριότητας του Τμήματος περιλαμβάνουν τον εντοπισμό, την αξιολόγηση & την διαχείριση των υδατικών πόρων, τις τεχνολογίες & την διαχείριση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τον εντοπισμό & την αντιμετώπιση της ρύπανσης για την προστασία του περιβάλλοντος, την γεωπληροφορική, την αειφόρο ανάπτυξη και τις κατασκευαστικές & σχεδιαστικές τεχνολογίες.

Οι απόφοιτοι του Τμήματος, Πτυχιούχοι Μηχανικοί Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος, εφοδιασμένοι με σύγχρονες θεωρητικές γνώσεις υψηλού επιπέδου, εργαστηριακή και πρακτική εμπειρία και δεξιότητες μπορούν να αναπτύξουν επαγγελματική δραστηριότητα στην μελέτη, τον σχεδιασμό, την κατασκευή, την υποστήριξη & την διαχείριση ενεργειακών συστημάτων και συστημάτων

περιβαλλοντικής διαχείρισης, στον εργαστηριακό εντοπισμό, έλεγχο & αντιμετώπιση πηγών ρύπανσης του περιβάλλοντος, στις γεωφυσικές διασκοπίσεις, στον εντοπισμό, άντληση & διαχείριση των υδατικών πόρων, στις εδαφολογικές & γεωλογικές μελέτες καθώς και στην διαχείριση γεωκαταστροφών – φυσικών καταστροφών.

Οργάνωση της Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος

Οι φοιτητές του Τμήματος Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος του Τ.Ε.Ι. Κρήτης στο 8^ο εξάμηνο των σπουδών τους υποχρεούνται σε έμμισθη πρακτική άσκηση στο επάγγελμα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (ΠΔ 174/85 /ΦΕΚ Α' 59)

Η πρακτική άσκηση στο επάγγελμα είναι εποπτευόμενη από το Τμήμα και έχει στόχο την :

Αφομοίωση της επιστημονικής γνώσης μέσα από τη διαδικασία της επαγγελματικής εξάσκησης και την ενεργό συμμετοχή των ασκουμένων στις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής ή παροχής υπηρεσιών.

Ανάδειξη των δεξιοτήτων των φοιτητών και ανάπτυξη επαγγελματικής συνείδησης.

Καλλιέργεια ευνοϊκών συνθηκών για τη δημιουργική συνάντηση διαφορετικών επιστημονικών κλάδων και η ενθάρρυνση της αυτενέργειας και της επαγγελματικής επινοητικότητας των ασκουμένων.

Δημιουργία δίαυλου αμφίδρομης μεταβίβασης πληροφοριών μεταξύ των μελών ΕΠ και των παραγωγικών φορέων, ώστε να διευκολύνεται η συνεργασία τους για την βελτίωση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος και την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και της κοινωνίας.

Προϋπόθεση για πρακτική άσκηση όπως ορίζεται στον Κανονισμό Σπουδών του Τ.Ε.Ι Κρήτης, είναι ο φοιτητής να έχει περατώσει α) τον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων ειδικότητας του Τμήματος και β) τον ελάχιστο αριθμό του συνόλου των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου.

Η Πρακτική Άσκηση πραγματοποιείται στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό με στόχο την γνωριμία και την ουσιαστική επαφή των φοιτητών με τον εργασιακό χώρο. Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων η πρακτική άσκηση αποτελεί τμήμα του προγράμματος σπουδών. Είναι υποχρεωτικά δμηνης διάρκειας (ημερολογιακό εξάμηνο) και είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την λήψη του πτυχίου. Η περίοδος πρακτικής άσκησης είναι συνεχόμενη, χωρίς διακοπή, εκτός των περιπτώσεων εποχιακών επιχειρήσεων και των περιπτώσεων μη κάλυψης του ασκούμενου από το αντικείμενο πρακτικής άσκησης που προσφέρεται από τον φορέα. Πραγματοποιείται σε επαγγελματικούς χώρους ή/και εργαστηριακές εγκαταστάσεις του ιδιωτικού, δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και σε τμήμα του φορέα σχετικό με το γνωστικό αντικείμενο του τμήματος, με ανάλογες αρμοδιότητες και με την κατάλληλη επίβλεψη (Ν 1404/83) σε ολόκληρη την χώρα και σε ορισμένες περιπτώσεις σε χώρες της ΕΕ (Πίν. 1).

Κάθε φοιτητής του Τμήματος που πληρεί τις προϋποθέσεις, υποβάλλει αίτηση στην Γραμματεία με την οποία δηλώνει τον φορέα στον οποίο ενδιαφέρεται να πραγματοποιήσει την ΠΑ μαζί με βεβαίωση αποδοχής του φορέα. Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης κατανέμει τους φοιτητές στις υπάρχουσες θέσεις αφού

συνεκτιμήσει τις δηλώσεις τους και ανακοινώνει σε κάθε εργοδότη τα ονόματα των σπουδαστών που θα ασκηθούν σ' αυτόν. Μεταξύ του φορέα πρακτικής άσκησης, του Τμήματος και του φοιτητή υπογράφεται «Ειδική σύμβαση εργασίας για την πρακτική άσκηση φοιτητών ΤΕΙ».

Πίνακας 1. Επαγγελματικά πεδία φορέων πρακτικής άσκησης συναφή με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος

<i>Συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας</i>	<i>Διαχείρισης ατμοσφαιρικής ρύπανσης</i>
<i>Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ορθολογική χρήση της ενέργειας</i>	<i>Διαχείρισης περιβαλλοντικής ρύπανσης</i>
<i>Συστήματα ενεργειακής διαχείρισης</i>	<i>Έλεγχος ρύπανσης περιβάλλοντος</i>
<i>Γεωτρήσεων και Αντλήσεων</i>	<i>Διαχείρισης υδατικών πόρων</i>
<i>Μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων και συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης</i>	<i>Μελέτη επιπτώσεων ρύπανσης περιβάλλοντος σε βιολογικά συστήματα</i>
<i>Τηλεπισκόπησης και γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών</i>	<i>Διαχείρισης στερεών και τοξικών απορριμμάτων</i>
<i>Μέτρησης μετεωρολογικών παραμέτρων - πρόγνωσης καιρού</i>	<i>Ελέγχου ποιότητας και επεξεργασίας νερού</i>
<i>Διαχείρισης γεωκαταστροφών / φυσικών καταστροφών</i>	<i>Εδαφολογικών αναλύσεων και διαχείρισης γεωργικών εδαφών</i>
<i>Γεωφυσικών διασκοπίσεων</i>	<i>Εντοπισμού υδατικών πόρων</i>
<i>Αντιρρυπαντικές τεχνολογίες</i>	<i>Διαχείρισης υγρών αποβλήτων</i>

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής του άσκησης ο φοιτητής τηρεί το «Βιβλίο Πρακτικής Άσκησης» το οποίο μετά την ολοκλήρωση της περιόδου πρακτικής άσκησης, κατατίθεται στην γραμματεία του Τμήματος μαζί με την βεβαίωση ασφαλιστικών εισφορών.

Σε περιπτώσεις που η διοίκηση του φορέα απασχόλησης δεν ακολουθεί σε γενικές γραμμές το πρόγραμμα απασχόλησης των ασκουμένων ή τους ετεροαπασχολεί, είναι δυνατόν, ύστερα από απόφαση της επιτροπής πρακτικής άσκησης του Τμήματος να διακοπεί η άσκηση στον συγκεκριμένο αυτό εργασιακό χώρο. Η επιτροπή μεριμνά, ώστε να βρεθούν κατά προτεραιότητα νέες θέσεις για τους φοιτητές που διέκοψαν την άσκηση με τον τρόπο αυτό. Στη νέα θέση πραγματοποιείται πρακτική άσκηση μόνο για το διάστημα που υπολείπεται για τη συμπλήρωση του χρονικού ορίου των έξι (6) μηνών.

Η πρώτη δεκαετία της Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος

Στο 8^ο εξάμηνο λειτουργίας (Μάρτιος 2003) του Τμήματος ξεκίνησε την Πρακτική του Άσκηση ο πρώτος φοιτητής, κ Αντωνάκης Κυριάκος (Αρ Πτυχίου 1), σε Εργαστήριο του ΤΕΙ Κρήτης. Μέχρι τον Μάιο 2013 έχουν ολοκληρώσει την Πρακτική τους Άσκηση 590 φοιτητές από του οποίους οι 422 είναι ήδη πτυχιούχοι.

Η έναρξη της ΠΑ των φοιτητών του Τμήματος το 2003 υποστηρίχθηκε από την χρηματοδότηση επιτυχών προτάσεων στα πλαίσια των προκηρύξεων ΕΠΕΑΕΚ II και συνεχίζεται μέχρι σήμερα με αντίστοιχη χρηματοδότηση στα πλαίσια του ΕΣΠΑ.

Από τα παρακάτω έργα έχει χρηματοδοτηθεί ή/και ενισχυθεί η πρακτική άσκηση για 250 φοιτητές από τους συνολικά 590 φοιτητές του Τμήματος που έχουν ολοκληρώσει την πρακτική τους άσκηση μέχρι σήμερα.

Στα πλαίσια της προκήρυξης του **ΕΠΕΑΕΚ II «Πρακτική Άσκηση Ανώτατης Εκπαίδευσης – Β Φάση»** υποβλήθηκε με επιτυχία το υποέργο «Πρακτική Άσκηση τμήματος Τεχνολογίας Συστημάτων Διαχείρισης Φυσικών Πόρων (σημερινό Τμήμα Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος) το οποίο υλοποιήθηκε την περίοδο 2002 - 2004. Το εν λόγω υποέργο στήριξε την αρχική οργάνωση της πρακτικής άσκησης στο Τμήμα (π/υ 106.000€).

Στα πλαίσια της προκήρυξης του **ΕΠΕΑΕΚ II «Πρακτική Άσκηση Ανώτατης Εκπαίδευσης – Γ Φάση»** υποβλήθηκε με επιτυχία το υποέργο «Πρακτική Άσκηση τμήματος Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος το οποίο υλοποιήθηκε την περίοδο 2005 – 2008 (π/υ 233.000€).

Στα πλαίσια της προκήρυξης του **ΕΣΠΑ «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών ΤΕΙ Κρήτης»** υποβλήθηκε με επιτυχία το υποέργο «Πρακτική Άσκηση τμήματος Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος» το οποίο υλοποιείται την περίοδο 2010 – 2015 με στόχο την βελτίωση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών του Τμήματος (π/υ 116.000€).

Φορείς Πρακτικής Άσκησης

Από την έναρξη της ΠΑ (2003) ξεκίνησε η καταγραφή δεδομένων που αφορούσαν τις προσφερόμενες θέσεις πρακτικής άσκησης και την προτίμηση των ασκούμενων φοιτητών σε φορείς ιδιωτικού τομέα, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ καθώς και Εργαστήρια ΑΕΙ για την ετήσια αξιολόγηση της προόδου της ΠΑ του Τμήματος.

Από το συγκεντρωτικά αποτελέσματα της μελέτης προόδου της ΠΑ, προκύπτει ότι 250 φορείς έχουν συνεργαστεί με το Γραφείο ΠΑ του Τμήματος και έχουν οργανώσει την πρακτική άσκηση 500 φοιτητών. Κατά την 10ετία μελέτης καταγράφηκαν συνεργαζόμενοι φορείς που προσέφεραν μια θέση ασκούμενου άπαξ (!) αλλά και φορείς που οργάνωσαν 2-4 θέσεις ΠΑ ετησίως. Επίσης υπήρξε περίοδος κατά την οποία ο υπεύθυνος φορέα (ΕΥΔΑΠ) με δική του πρωτοβουλία και με έγκαιρες ενέργειες προς την Διοίκηση της εταιρείας προετοίμαζε τις θέσεις για ασκούμενους φοιτητές του Τμήματος. Στο Σχήμα 1 φαίνονται οι φορείς που έχουν αναλάβει περισσότερους από 6 ασκούμενους κατά την 10ετία μελέτης. Κυρίαρχη θέση ανάμεσα στους εξωτερικούς φορείς ΠΑ κατέχει ο Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης (πρώην ΟΑΔΥΚ) ο οποίος από το 2003 μέχρι σήμερα έχει προσφέρει περισσότερες από 40 θέσεις ασκούμενων σε επιστημονικά πεδία αιχμής του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος. Ισχυρή επίσης είναι και η οργάνωση θέσεων ΠΑ από την ΔΕΔΙΣΑ αλλά και την ΔΕΥΑ Χανίων και ακολουθούν οι φορείς ΔΕΗ, ΔΕΥΑ Ηρακλείου, εταιρεία ΔΥΝΑΜΙΣ, ΕΥΔΑΠ, ΚΑΠΕ, ΔΕΥΑΒΑ, ΟΑΝΑΚ, ΕΛ.ΠΕ., ΥΠΕΚΑ. Οι υπόλοιποι φορείς ανέλαβαν την ΠΑ 1-3 φοιτητών την δεκαετία μελέτης. Στο Σχήμα 1 δεν περιλαμβάνονται οι 60 θέσεις στα Εργαστήρια του ΤΕΙ Κρήτης ώστε να τονιστεί η συμμετοχή των εξωτερικών φορέων που δείχνει και τον βαθμό εξωστρέφειας του Τμήματος.

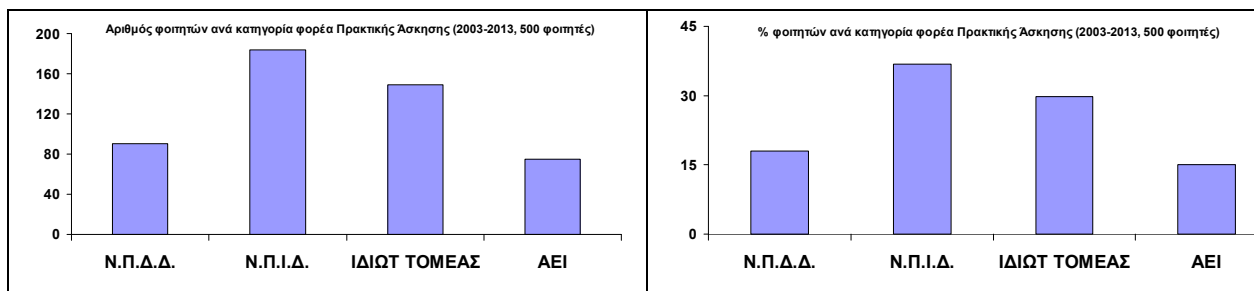
Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι τόσο η προσφορά όσο και η ζήτηση θέσεων ΠΑ σε ένα φορέα ρυθμίζεται από την ποιότητα της επαγγελματικής εξάσκησης του προηγούμενου φοιτητή. Έτσι φορείς απορρίπτονται από την Βάση Δεδομένων του

Γραφείου Πρακτικής Άσκησης όταν αδιαφορούν για την εκπαίδευση του φοιτητή ή τον ετεροαπασχολούν.

Σχήμα 1. Φορείς ΠΑ που έχουν αναλάβει περισσότερους από 6 ασκούμενους φοιτητές του Τμήματος κατά την 10ετία μελέτης

Η προτίμηση των φοιτητών στους φορείς του ιδιωτικού τομέα (30%) και της κατηγορίας ΝΠΙΔ (37%) ήταν η υψηλότερη σε σχέση με τους φορείς του δημοσίου (18%) και των Εργαστηρίων των ΑΕΙ (15%), γεγονός που αναδεικνύει τον σημαντικό ρόλο των φορέων αυτών στην ΠΑ των φοιτητών (Σχ 2).

Σχήμα 2. Αριθμός φοιτητών και % προτιμήσεις ανά κατηγορία φορέα Πρακτικής Άσκησης την περίοδο 2003-2013 σε δείγμα 500 φοιτητών του Τμήματος

Η συνειδητή επιλογή της ανοικτής αγοράς εργασίας για την πρακτική άσκηση στο επάγγελμα δεικνύει την σοβαρότητα με την οποία αντιμετωπίζουν οι φοιτητές το 8^ο εξάμηνο σπουδών αλλά και την διάθεση να αντιμετωπίσουν τις «συνθήκες πεδίου» και τις προκλήσεις που κρύβει η αγορά εργασίας. Η βαρύτητα που δίνει η πλειονότητα των φοιτητών στην ολοκληρωμένη εκπαίδευση μέσα από την ΠΑ δεικνύει ότι επενδύουν και στην πιθανή μελλοντική επαγγελματική απασχόληση στον φορέα ΠΑ. Στην προ κρίσης εποχή, η «επένδυση» αυτή ήταν επιτυχής καθώς η πρακτική άσκηση αποδείχθηκε ως «περίοδος δοκιμαστικής θητείας» των φοιτητών σε φορείς του ιδιωτικού τομέα οι οποίοι ικανοποιημένοι από την επαγγελματική επίδοση των φοιτητών προχώρησαν σε σύναψη σύμβασης εργασίας. Δυστυχώς την τελευταία διετία η εικόνα έχει αλλάξει. Η προσφορά θέσεων ΠΑ περιορίστηκε (ακόμη και σε αντικείμενα αιχμής όπως οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, είναι ελάχιστες

ακολουθώντας την κρίση που παρατηρείται στον κλάδο) και είναι ιδιαίτερα σπάνιες οι περιπτώσεις ασκούμενων που συνεχίζουν επαγγελματικά στον φορέα ΠΑ.

Η επιτυχής όμως ΠΑ απαιτεί και από τον φορέα να δείξει τον απαιτούμενο ζήλο και να αφιερώσει τον απαραίτητο χρόνο για την εκπαίδευση του ασκούμενου φοιτητή τον οποίο στην συνέχεια θα πρέπει να εντάξει στην παραγωγική διαδικασία..

Η δυσαρέσκεια των ασκούμενων καταγράφηκε σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε σε πτυχιούχους κατά την τελετή ορκωμοσίας 2010 & 2011. Σε δείγμα 130 πτυχιούχων διανεμήθηκε ερωτηματολόγιο για την αξιολόγηση των σπουδών. Στο ερωτηματολόγιο υπήρχε σχετική ερώτηση για την αξιολόγηση της εργασιακής εμπειρίας που αποκτήθηκε κατά την διάρκεια της ΠΑ.

Η ερώτηση που αφορούσε την ΠΑ τέθηκε ως εξής:

Αν εργάζεστε, πιστεύετε ότι στην εργασία σας ήταν χρήσιμη η εμπειρία σας από την πρακτική άσκηση;

Η συγκεκριμένη ερώτηση απαντήθηκε μόνο από 80 πτυχιούχους. Τα αποτελέσματα ήταν 60 θετικές και 20 αρνητικές απαντήσεις.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αποκλείεται η ανάθεση στους ασκούμενους φοιτητές «βοηθητικών» καθηκόντων τα οποία δεν αντιστοιχούν στο επιστημονικό πεδίο του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Αφενός δεν ικανοποιείται ο κυρίαρχος στόχος της ΠΑ όπως περιγράφεται παραπάνω στρεβλώνοντας την πραγματική εικόνα της αγοράς εργασίας και αφετέρου δημιουργούν αισθήματα απογοήτευσης στους νέους επιστήμονες.

Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος, λαμβάνοντας υπόψη το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος και τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων, θεωρεί ότι ο κατάλληλος φορέας πρακτικής άσκησης θα πρέπει να διαθέτει :

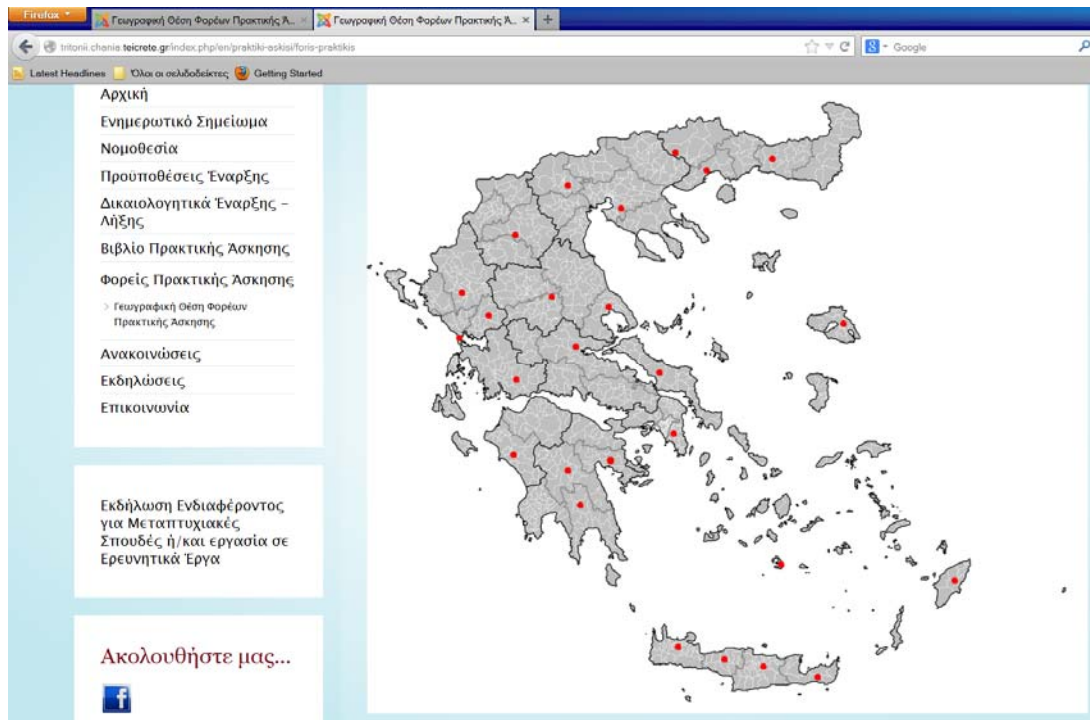
- Υποδομή και αξιόλογη προηγούμενη δραστηριότητα σε επιστημονικούς τομείς σχετικούς με το γνωστικό αντικείμενο του τμήματος.
- Δυνατότητες εφαρμογής της θεωρητικής γνώσης των ασκούμενων στην πράξη.
- Κατάλληλο προσωπικό που θα αναλάβει τον ασκούμενο.
- Δυνατότητα ανάθεσης αρμοδιοτήτων στους ασκούμενους προκειμένου να αναπτύξουν τις απαραίτητες δεξιότητες.
- Κατάλληλο περιβάλλον εργασίας για την ανάπτυξη του επαγγελματικού προφίλ του ασκούμενου και την προσαρμογή του στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Ύπαρξη θεσμοθετημένης θέσης πρακτικής άσκησης, εφόσον πρόκειται για φορέα του δημοσίου.

Επιπλέον φορείς κατασκευαστικού κλάδου θα πρέπει να επιτρέπουν στον ασκούμενο την παρακολούθηση της παραγωγικής διαδικασίας και να μην τον αντιμετωπίζουν ως τον μελλοντικό ανταγωνιστή.

Κατά την 10ετή λειτουργία του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης και τηρώντας τα παραπάνω κριτήρια για τους φορείς ΠΑ έγινε επιλογή των φορέων ΠΑ οι οποίοι πλέον απεικονίζονται και σε ψηφιακό γεωγραφικό χάρτη της χώρας για την άμεση ενημέρωση των ασκούμενων για τις διαθέσιμες θέσεις ΠΑ μέσα από την ιστοσελίδα του Γραφείου (<http://tritonii.chania.teicrete.gr/index.php/en/praktiki-askisi>) (Εικ 1).

Η πόλη των Χανίων, όπου βρίσκεται και η έδρα του Τμήματος, και η πόλη καταγωγής αποτελούν τις μόνες επιλογές των φοιτητών για την περιοχή του φορέα. Έτσι στον χάρτη απουσιάζουν πολλές πόλεις αφού δεν υπήρξε φοιτητής από την περιοχή ή δεν επέστρεψε για την ΠΑ του. Η επιλογή των Χανίων βοηθά στην

παρακολούθηση μαθημάτων και την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας για την ολοκλήρωση των ακαδημαϊκών υποχρεώσεων λήψης πτυχίου. Η δεύτερη επιλογή είναι επιβεβλημένη καθώς το κόστος διαμονής σε άλλη πόλη είναι απαγορευτικό για τους φοιτητές ιδιαίτερα όταν ο φορέας ΠΑ είναι ΝΠΙΔ στον οποίο η μηνιαία αμοιβή είναι μόλις 175 ευρώ. Προσπάθεια απαιτείται προς την κατεύθυνση αύξησης της αμοιβής ασκουμένων σε ΝΠΙΔ καθώς θα δώσει την δυνατότητα διεύρυνσης του δικτύου φορέων ΠΑ με την ένταξη απομακρυσμένων περιοχών με σημαντικό επαγγελματικό πεδίο για τους πτυχιούχους του Τμήματος.

Εικόνα 1. Διαδραστικός χάρτης με τις διαθέσιμες θέσεις ΠΑ (<http://tritonii.chania.teicrete.gr/index.php/en/praktiki-askisi>).

Ενημέρωση φοιτητών

Οι φοιτητές μπορούν να ενημερωθούν για όλα όσα αφορούν την πρακτική άσκηση μέσω της ιστοσελίδας του Γραφείου ΠΑ του Τμήματος στην κεντρική σελίδα της Σχολής (<http://tritonii.chania.teicrete.gr/index.php/en/>) καθώς και με ανακοινώσεις σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook). Στο τέλος κάθε εξεταστικής περιόδου το Γραφείο ΠΑ οργανώνει ημερίδα με την συμμετοχή και εκπροσώπων συνεργαζόμενων φορέων για την παρουσίαση των απαιτήσεων γνώσεων και δεξιοτήτων στις προσφερόμενες θέσεις ΠΑ.

Η τελική επιλογή φορέα ΠΑ για κάθε φοιτητή γίνεται μετά από λεπτομερή ενημέρωση του και εκτενή συζήτηση με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο Πρακτικής Άσκησης προκειμένου να προσδιοριστεί το αντικείμενο και ο αντίστοιχος φορέας πρακτικής άσκησης ανάλογα με τα προσόντα και τα επαγγελματικά του σχέδια.

Η παρότρυνση προς τους φοιτητές είναι: προσεκτική επιλογή του φορέα και γνωριμία με τις πραγματικές συνθήκες εργασίας καθώς η πρακτική άσκηση αποτελεί σημαντική εμπειρία για την παραπέρα επαγγελματική αποκατάσταση.

Αξιολόγηση φοιτητών για τον θεσμό της Πρακτικής Άσκησης

Κάθε φοιτητής μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής τους άσκησης, στα πλαίσια του υποέργου ΕΣΠΑ, παραδίδει την Τελική Έκθεση Ασκούμενου. Ο φοιτητής έχοντας περάσει όλα τα στάδια από την αναζήτηση φορέα και θέσης μέχρι την υλοποίηση της ΠΑ στον επιλεγμένο φορέα, καλείται να καταγράψει την γνώμη του και να προσδιορίσει αδυναμίες και σημεία βελτίωσης του θεσμού της ΠΑ. Από τις εκθέσεις αυτές συγκεντρώθηκαν ενδεικτικά αποσπάσματα τα οποία παρατίθενται αυτούσια στον πίνακα 2.

Πίνακας 2. Αξιολόγηση θεσμού Πρακτικής Άσκησης

<i>Η Πρακτική Άσκηση αποτελεί εργαλείο και εφόδιο για τους φοιτητές</i>
<i>Η πρακτική άσκηση είναι πολύ σημαντική καθώς αποτελεί έναν προθάλαμο για την αγορά εργασίας</i>
<i>Κατανόησα τις έννοιες της υπευθυνότητας και της οργάνωσης και είδα πως δουλεύεις με χρονοδιαγράμματα</i>
<i>Σε νέα άτομα θα πρέπει να δίνονται οι ευκαιρίες να μπουν στον εργασιακό τομέα και να μην αποθαρρύνονται γιατί δυστυχώς στις μέρες μας οι φοιτητές συναντούν πολλές πόρτες κλειστές για την πρακτική τους άσκηση</i>
<i>Να δίνεται η ευκαιρία σε όλους τους φοιτητές να κάνουν μια αξιόλογη και ουσιώδη εξάμηνη πρακτική άσκηση. Θεωρώ άδικο οι φοιτητές κάνοντας πρακτική άσκηση να ασχολούνται με φωτοτυπίες και δακτυλογράφηση.</i>

Τα παραπάνω αποσπάσματα μπορούν να χαρακτηριστούν ιδιαίτερα εύστοχα και περιεκτικά και δεν έχουν ανάγκη σχολιασμού αλλά εφαρμογής.

Βιβλιογραφία

1. Οδηγός Σπουδών Τμήματος Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος ΤΕ.
2. ΕΠΕΑΕΚ II «Πρακτική Άσκηση Ανώτατης Εκπαίδευσης – Β Φάση» **υποέργο** «Πρακτική Άσκηση τμήματος Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος» 2002 - 2004.
3. ΕΠΕΑΕΚ II «Πρακτική Άσκηση Ανώτατης Εκπαίδευσης – Γ Φάση» **υποέργο** «Πρακτική Άσκηση τμήματος Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος» 2005 – 2008.

Ευχαριστίες. Ιδιαίτερες ευχαριστίες εκφράζονται στους ανθρώπους μέσα στους συνεργαζόμενους φορείς οι οποίοι οργανώνουν και διατηρούν θέσεις ΠΑ των φοιτητών του Τμήματος Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος

Η μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της πράξης “ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ” που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ